

หน่วยที่ 4 เนื้อหาของสาร

โปรดอ่านหัวเรื่อง มโนทัศน์และวัตถุประสงค์เสียก่อน แล้วจึงศึกษาเรื่องที่ 4.1 - 4.3

หัวเรื่อง

- 4.1 ความหมายและประเภทเนื้อหาของสาร
- 4.2 การสร้างเนื้อหาของสาร
- 4.3 วัสดุเนื้อหา

มโนทัศน์

1. เนื้อหาของสาร หมายถึงสิ่งที่บรรจุลงไปในสาร ครอบคลุมความรู้ ความจำ ข่าวดารมณั ความรู้สึก ความสนใจ ทศนคคคค ค่านิยมและทักษะความชำนาญต่าง ๆ
2. เนื้อหาของสารแบ่งเป็นเนื้อหาเชิงพุทธรพิสัย เจตพิสัยและทักษะพิสัย
3. การสร้างเนื้อหาของสารมี 9 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดประเด็น วิจัยคั่นควาเนื้อหา กำหนดแบบการเสนอเนื้อหา กำหนดช่องทางหรือสื่อ สร้างต้นแบบเนื้อหา ทดสอบประสิทธิภาพ นำเสนอเนื้อหาและประเมินผลติดตามผล
4. วัสดุเนื้อหา หมายถึง สิ่งที่ผู้ส่งใช้อย่างอิงประกอบการเสนอเนื้อหา มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้การสื่อสารชัดเจน พิสูจน์ความจริง เร้าอารมณ์ สร้างความเชื่อถือ สร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้ส่งและผู้รับ สร้างความสนใจและขยายความ
5. วัสดุเนื้อหาอาจอยู่ในรูปของตัวอย่าง ข้อมูลทางสถิติ การยกคำพูด การเปรียบเทียบ อุปมาอุปมัย การยกเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ วรรณคดี คำพังเพยและสุภาษิต

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายและประเภทเนื้อหาของสารได้ถูกต้อง
2. นักศึกษาสามารถอธิบายขั้นตอนการสร้างเนื้อหาของสารได้ถูกต้อง
3. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมาย จุดมุ่งหมายและประเภทของวัสดุเนื้อหาได้ถูกต้อง

สารกถา 4.1

ความหมายและประเภทของเนื้อหาของสาร

1. ความหมายของเนื้อหาของสาร

“เนื้อหาของสาร” (Content) หมายถึง สิ่งที่บรรจุลงไปในสาร ครอบคลุมความรู้ ข่าว ความรู้สึก ความสนใจ อารมณ์ทัศนคติ ค่านิยมและทักษะความชำนาญ ซึ่งผู้ส่งถ่ายทอดไปยังผู้รับ

2. ประเภทของเนื้อหา

เนื้อหาที่บรรจุในสารที่ผู้ส่งถ่ายทอดไปยังผู้รับมี 3 ประเภท คือ

2.1 เนื้อหาเชิงพุทธิพิสัย (Cognitive) หมายถึง บรรดาความรู้ ความจำ ความคิดเห็น ข่าว รายงานผลต่าง ๆ

2.2 เนื้อหาเชิงเจตพิสัย (Affective) หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ทัศนคติ และค่านิยม ที่บรรจุไว้ในสารที่ทำให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความรู้สึกทางจิตใจ ที่ผู้ส่งตั้งใจส่งไปให้

2.3 เนื้อหาเชิงทักษะพิสัย (Skills) หมายถึง เนื้อหาประเภททักษะความชำนาญที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของร่างกายและทักษะทางสติปัญญา เช่น การแก้ปัญหาทำโจทย์เลขได้ คล่องแคล่ว เป็นต้น

ในการสื่อสารทุกครั้ง ผู้ส่งสารจะต้องเลือกเนื้อหาของสารเสมอ โดยพิจารณาว่าจะเป็นการส่งสารที่มีเนื้อหาประเภทใดใน 3 ประเภทที่กล่าวข้างต้น

กิจกรรม 4.1

1. จงอธิบายความหมายว่า “เนื้อหาของสาร”

2. เนื้อหาของสารมีกี่ประเภทอะไรบ้าง

แนวตอบ - ตรวจสอบจากข้อ (1) และ (2)

สารกถา 4.2

การสร้างเนื้อหาของสาร

การสร้างเนื้อหาของสาร (Encoding) หมายถึง การกำหนดเนื้อหาแล้วใส่ลงไปในสารเพื่อถ่ายทอดไปยังผู้รับ

ขั้นตอนในการสร้างเนื้อหาอาจกำหนดได้แตกต่างกันหลายแบบ ในที่นี้จะเสนอไว้พอเป็นแนวทาง 9 ขั้นตอน

ขอให้นักศึกษาทำความเข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับก่อนหลังให้ได้

ขั้นตอนการสร้างเนื้อหา มีดังนี้

ขั้นที่ 1. กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดว่าจะให้ผู้รับได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การรับสารอย่างไร ได้รับเนื้อหาของสารประเภทใด เช่น พุทธพิสัย เจตพิสัยหรือทักษะพิสัย

ขั้นที่ 2 กำหนดประเด็น เป็นการกำหนดประเด็น (Theme) ทั้งที่เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อย โดยยึดหลักว่าในการเสนอเนื้อหาของสารแต่ละครั้งต้องกำหนดประเด็นไว้เด่นชัด เพื่อมิให้วกวนหลงทางในภายหลัง

ขั้นที่ 3 วิจัยค้นคว้าความถูกต้องของเนื้อหา เมื่อได้กำหนดเนื้อหาและประเด็นแล้ว ผู้ส่งสารต้องวิจัยค้นคว้า ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของสารก่อนที่จะนำเสนอ

ขั้นที่ 4 กำหนดรูปแบบการเสนอสาร การเสนอสารมีหลายรูปแบบทั้งทางภาษาพูด ภาษาเขียน การสื่อสารกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือสื่อมวลชน เราต้องกำหนดรูปแบบไว้เด่นชัด เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาช่องทางหรือสื่อ

ขั้นที่ 5 กำหนดช่องทางหรือสื่อ เป็นการกำหนดว่าจะใช้สื่อหรือช่องทางใดเสนอเนื้อหา ของสาร เช่น ในการสื่อสารกลุ่มใหญ่จะมีภาพฉายประกอบ มีเครื่องขยายเสียงหรือไม่ เป็นต้น

ขั้นที่ 6 สร้างต้นแบบเนื้อหาของสาร เมื่อเตรียมการมาถึงขั้นที่ 5 แล้ว ผู้ส่งสารจำเป็นจะต้องสร้างต้นแบบ (Prototype) เนื้อหาของสารตามประเภทของสื่อ เช่น ในการสื่อสารทาง ภาษาพูดและเขียนก็มักจะมีการยกร่างขึ้นมาก่อนที่จะมีการส่งพิมพ์หรือนำไปใช้ในการบรรยาย หรือการปาฐกถา เป็นต้น

ขั้นที่ 7 ทดสอบประสิทธิภาพต้นแบบเนื้อหาของสาร เป็นขั้นที่ผู้ส่งสารนำต้นแบบเนื้อหา ของสารไปทดสอบประสิทธิภาพในขั้นการทดสอบเบื้องต้น (TRYOUT) แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งมีวิธีการทำหลายวิธี เช่น อาจอ่านร่างสุนทรพจน์หรือบทความดัง ๆ หรือลองให้เพื่อนฝูงช่วย วิจารณ์แล้วจึงมาขัดเกลา เป็นต้น

ขั้นที่ 8 นำเสนอเนื้อหา เป็นขั้นนำเนื้อหาของสารที่ปรับปรุงแล้วไปถ่ายทอดแก่ผู้รับ โดยใช้สื่อที่กำหนดไว้แล้วในขั้นที่ 5

ขั้นที่ 9 ประเมินและติดตามผล เมื่อได้สื่อสารไปยังผู้รับแล้ว ผู้ส่งสารควรต้องประเมิน และติดตามผลซึ่งอาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ (1) **ทำทันทีที่ส่งสารเสร็จแล้ว** หากอยู่ในวิสัยที่ทำได้ เช่น สังเกตท่าทางสีหน้าของคนฟัง และ (2) **ทำหลังจากที่ช่วงไประยะหนึ่ง** อาจทำได้ด้วยการ ไปสัมภาษณ์ส่งแบบสอบถาม สังเกตผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นต้น

กิจกรรม 4.2

จงสรุปขั้นตอนการสร้างเนื้อหาของสารทั้ง 9 ขั้นตอนตามลำดับ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

6.	_____
7.	_____
8.	_____
9.	_____

แนวตอบ - โปรดตรวจสอบกับข้างต้น

สารกถา 4.3

วัสดุเนื้อหา

1. ความหมายของวัสดุเนื้อหา

“วัสดุเนื้อหา” (Content Materials) หมายถึง สิ่งที่ผู้ส่งสารนำมาใช้ประกอบในการสร้างเนื้อหา ได้แก่ ตัวอย่างข้อมูลทางสถิติ เหตุการณ์ เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของวัสดุเนื้อหา

วัสดุเนื้อหามีวัตถุประสงค์ 8 ประการคือ เพื่อสร้างความชัดเจน เพื่อพิสูจน์ความจริง เร้าอารมณ์ เพิ่มความน่าเชื่อถือ สร้างความใกล้ชิด ขยายความ เพิ่มความสนใจ และเพิ่มความสวยงาม สำหรับการเสนอสารทางวิทยุหรือโทรทัศน์ วัสดุเนื้อหา จะอยู่ในรูปของ “วัสดุรายการ”

2.1 เพื่อสร้างความชัดเจน การใช้วัสดุเนื้อหาเพื่อสร้างความชัดเจน (To clarify) เป็นการ ใช้วัสดุเนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้นหรืออีกนัยหนึ่งเพื่อแทน เสียงด้วยภาพ เช่น แทนตัวเลขด้วยการเสนอกราฟรูปแบบที่เหมาะสม เป็นต้น

2.2 เพื่อพิสูจน์ความจริง การใช้วัสดุเนื้อหาเพื่อพิสูจน์ความจริง (To prove) เช่น ใน รายการวิทยุโทรทัศน์เป็นการนำภาพเหตุการณ์ของจริงเพื่อมาสนับสนุนหลักการ ทฤษฎีหรือ ความจริงบางอย่าง เช่น ในรายการสารคดีเที่ยวอเมริกา เมื่อเราบรรยายว่า “...ในอเมริกาที่ ใคร ๆ ก็ใฝ่ฝันจะไปเยือนนั้น มีประชาชนยากจนซึ่งไม่มีที่อยู่อาศัยจำนวนมาก อาศัยหลับนอนอยู่ ตามท้องกระดาด ใต้สะพาน ตามชอกถนนและตามสถานสงเคราะห์ซึ่งจัดให้โดยมีคนขานชื่อเรียก

เข้ามาหลบนอนได้ครั้งละ 10-20 คนและมีคนที่ถูกปฏิเสธเหลืออยู่...” ก็ต้องมีภาพของคนที่ไม่มียี่จะนอน อาศัยหลบนอนอยู่ในกล่องกระดาษ ฯลฯ ตรงตามที่บรรยาย

หรือในรายการเยือนเขมรครบรอบ 10 ปี ของการสิ้นชาติสิ้นแผ่นดินเพื่อประกอบคำกล่าวที่ว่า “...ในรัฐบาลพลพตนั้น ชาวกรุงพนมเปญถูกขับให้ออกไปทำไร่ไถนาและถูกฆ่าตายด้วยการจับปิดตา มัดมือ แล้วตีหัวล้มลงไปในคูที่มีน้ำขังจนน้ำตายนับจำนวนตำบลละ 7-8 พันคน...” ก็ต้องมีภาพร่องรอยของการถูกทรมานและภาพกะโหลกศีรษะนับจำนวนกองพะเนินอยู่บนศาลาการเปรียญของวัด เป็นต้น (จาก 60 MINUTES ของ CBS พฤษภาคม 2528)

2.3 เพื่อเร้าอารมณ์ ในการเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่าง วัสดุเนื้อหาจะช่วยเร้าอารมณ์ให้คล้อยตามหรือต่อต้าน (To intensify) เช่น รายการโทรทัศน์แสดงความโหดร้ายของสงคราม ทูบภัยภัย ความหิวโหย ฯลฯ ก็ต้องมีภาพความโหดร้ายและเด็กที่หิวโหยมาปรากฏมิใช่เพียงพูดให้ฟังอย่างเดียว

ในทางตรงข้ามภาพทิวทัศน์ที่สวยงาม เขียวชอุ่มก็โน้มน้าวใจให้คนอยากไปท่องเที่ยวในดินแดนที่พูดถึง เป็นต้น

2.4 เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ การใช้วัสดุเนื้อหาเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ (To increase credibility) เป็นการพยายามนำเอาบุคคลหรือผู้ที่ประชาชนยอมรับมาอ้างหรือมาปรากฏในรายการและให้เป็นผู้เสนอเนื้อหาด้วยตัวของผู้นั้นหรือผู้ทรงคุณวุฒิเอง เช่น ในการเสนอเรื่องสถานการณ์ทางการเมืองไทยก็อาจเชิญอาจารย์ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ มาให้ทัศนะในรายการ เป็นต้น

2.5 เพื่อสร้างความใกล้ชิด การใช้วัสดุเนื้อหาเพื่อสร้างความใกล้ชิดเห็นอกเห็นใจ (To create rapport) เป็นการจัดสภาพการณ์ในการเสนอสื่อ เช่น รายการโทรทัศน์ที่จะทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกใกล้ชิดเห็นอกเห็นใจกันหรือเป็นส่วนเดียวกับผู้ที่ปรากฏในรายการ เช่น เห็นใจพระเอก นางเอก เข้าใจปัญหาของผู้ที่ถูกสังคมซ้ำเติม เป็นต้น ด้วยการหาภาพประกอบที่จะสร้างความรู้สึกเช่นนี้ให้เกิดขึ้น

2.6 เพื่อขยายความ การใช้วัสดุเนื้อหาเพื่อขยายความ (To amplify) เป็นการใช้ภาพหรือตัวอย่างรายการตีมาขยายหรืออธิบายแนวคิดที่นำเสนอให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.7 เพื่อเพิ่มความสนใจ ในการเสนอสื่อบางประเภท เช่น รายการโทรทัศน์ที่มีแต่ใบหน้า

และคำพูดเฉย ๆ ย่อมน่าเบื่อหน่าย การมีวัสดุเนื้อหาในรูปของภาพและเสียงประกอบที่ดีจะทำให้รายการน่าสนใจ (To add interest) ขึ้นแม้แต่การเสนอข่าวก็ทำให้สนุกและน่าสนใจ ชวนติดตามได้เช่นเดียวกัน

2.8 เพื่อเพิ่มความสวยงาม วัสดุเนื้อหาที่ใช้เพื่อเพิ่มความสวยงาม (To beautify) ส่วนมากเป็นรายการบันเทิงซึ่งจำเป็นจะต้องมีภาพพิเศษทั้งที่เป็นภาพจริงและภาพที่สร้างขึ้นมาประกอบเพื่อทำให้ภาพที่ปรากฏสวยงาม ชวนติดตาม

โดยสรุปแล้ว วัสดุเนื้อหา หมายถึง สื่อภาพและเสียงทุกรูปแบบที่นำมาประกอบเสริมหรือขยายเนื้อหาสาระของการสื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความชัดเจน พิสูจน์ความจริง ใช้อารมณ์เพิ่มความน่าเชื่อถือ สร้างความใกล้ชิด ขยายความ เพิ่มความสนใจและเพิ่มความสวยงาม

กิจกรรม 4.3

1. วัสดุเนื้อหาคืออะไร

2. จงสรุปวัตถุประสงค์ของวัสดุเนื้อหาทั้ง 8 ประการ

แนวตอบ

1. วัสดุเนื้อหา หมายถึง สื่อภาพและเสียงที่นำมาประกอบเสริมหรือขยายรายการ
2. เพื่อสร้างความชัดเจน ใช้อารมณ์ น่าเชื่อถือ สร้างความใกล้ชิด เพิ่มความสนใจ และเพิ่มความสวยงาม

3. ประเภทวัสดุเนื้อหา

ประเภทวัสดุเนื้อหา จำแนกได้หลายรูปแบบ ในที่นี้ได้จัดแบ่ง 4 ประเภทคือ

3.1 การยกตัวอย่าง

การยกตัวอย่าง (Examples) เมื่อพูดทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดอะไรไปแล้ว ผู้พูดหรือผู้เขียนอาจยกตัวอย่างประกอบด้วย ตัวอย่างที่ยกมาช่วยโน้มน้าวใจให้เห็นคล้ายตามได้ “ตัวอย่าง” อาจได้จากประสบการณ์เดิม การอ่านมาก ฟังมากและงานวิจัย ส่วนมากอยู่ในรูปของความทรงจำ

3.2 ข้อมูลและสถิติ

สถิติ (Statistics) เป็นวัสดุเนื้อหาที่อยู่ในรูปของจำนวน ข้อมูลและตัวเลขที่เสนอในวารสารหรือตำรา เวลาอ้างอิงก็มักต้องเปิดดูเพราะจำได้ยาก สถิติจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติ 8 ประการ คือ

(1) ความใหม่และทันสมัย หมายถึง ผลการวิจัยที่ได้ทำการวิจัยในเวลาที่สามารถจะมาใช้อ้างอิงได้ เช่น เมื่ออ้างจำนวนประชากรก็ต้องอ้างประชากรที่สำรวจในปีนี้หรือที่ล่าสุด หรือค่าครองชีพประชาชนก็ควรอ้างตัวเลขในปัจจุบันเป็นต้น

(2) ความเชื่อถือได้ในแง่ของวิธีการวิจัย งานวิจัยที่ดีต้องมีวิธีการวิจัยที่เหมาะสม ใช้เวลาวิจัยที่ยาวพอที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้เพียงพอและมีขอบเขตการวิจัยที่ครอบคลุมกลุ่มประชากรตัวอย่างได้มากพอ เช่น การวิจัยรายได้เฉลี่ยของประชาชนไทยก็ต้องใช้ข้อมูลจากประชากรทั่วประเทศมิใช่เฉพาะผู้ที่อยู่ในกรุงเทพ ต้องเก็บข้อมูลทั้งปีมิใช่เฉพาะในเดือนใดเดือนหนึ่งเท่านั้น

(3) ความเหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวชี้สำหรับการพยากรณ์ เมื่อได้ผลการวิจัยออกมาแล้วจะมีตัวชี้ (Indicator) ที่จะสามารถนำมาใช้พยากรณ์หรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคตหรือสร้างภาพรวมได้ดี มิใช่ได้ “ตัวชี้” ที่หลอกตาเพราะนำไปพยากรณ์แล้วให้ภาพรวมที่ผิด

(4) ความเหมาะสมของกลุ่มประชากรตัวอย่าง กลุ่มประชากรที่ดีต้องเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด จึงต้องพิจารณาว่าการสุ่มตัวอย่างประชากรจะเป็นตัวแทนได้แค่ไหน

(5) ความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ถ้อยคำบางคำที่ใช้

มีความหมายต่างกัน เช่น คำว่า ความผิดทางอาญาจะต้องระบุว่าเป็นลหุโทษหรือครุโทษ เพื่อจะได้พิจารณาความร้ายแรงของความผิดที่แสดงความประพฤติของคน ๆ นั้น มิใช่สรุปว่า “เขาทำผิดอาญา” ลอย ๆ

(6) การมีนัยสำคัญของความแตกต่าง เมื่อมีการวิจัยเปรียบเทียบผล 2 อย่างว่าแตกต่างกันจะต้องมีการทดสอบว่า ความแตกต่างกันนั้นมีนัยสำคัญหรือไม่ เพราะบางครั้งสิ่งที่มาเปรียบเทียบอาจจะแตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยแต่ไม่มีความแตกต่างกันโดยทางสถิติ เช่น เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชา MC 464 ระหว่างผู้ที่เรียนเองตามลำพัง กับผู้ที่มาฟังคำบรรยาย พบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน 75.82% ต่อ 78.51% แต่เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติแล้วไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เป็นต้น

(7) การมีความหมายของค่าเฉลี่ย ค่ากลางหรือค่าเฉลี่ยที่ได้จากการเอาตัวเลขมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนประชากรจะมีความหมายก็ต่อเมื่อมีจำนวนประชากรมากพอ หากมีประชากรเพียงไม่กี่คน ค่าเฉลี่ยที่ได้จะไม่มีความหมาย เช่น นับดูนักศึกษาที่เรียน MC 464 เฉพาะที่นั่งแถวหน้าพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาหญิงมีความสูงเฉลี่ย 153 ซม. ย่อมจะหมายความว่า นักศึกษาหญิงที่เรียน MC 464 สูง 153 ซม. ไม่ได้

(8) ความเพี้ยนของค่าร้อยละ ค่าร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ (Per cent) จะมีความเพี้ยนหรือเชื่อถือไม่ได้หากฐานหรือจำนวนประชากรมีน้อยเกินไป เช่น นับนักศึกษาหญิง 4 คนพบว่า 3 คนไว้ผมสั้น แล้วสรุปว่า ร้อยละ 75 ของนักศึกษาหญิงไว้ผมสั้นย่อมเป็นตัวเลขที่เชื่อถือไม่ได้

3.3 การยกคำกล่าวหรือคำพูดมาอ้าง

การยกคำพูด (Quotation) เป็นการหยิบคำพูดบางส่วนหรือบางข้อความของผู้ที่คนทั่วไปยอมรับเพื่อทำให้น้ำหนักของสารมีความหมายน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น การอ้างพระราชดำรัส คำปราศรัยของประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี นักปราชญ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น

การยกคำพูดไม่ว่าสั้นหรือยาวช่วยสนับสนุนแนวคิดและเนื้อหาสาระได้ การยกคำพูดที่ดีมีข้อควรคำนึงถึง 6 ประการ คือ (1) สอดคล้องหรือเป็นไปในแนวเดียวกับความเห็นของคนอื่นหรือไม่ (2) ถูกติดตามข้อเท็จจริงหรือ (3) ผู้พูดอยู่ในฐานะเอกเทศหรือเป็นผู้ที่รู้เรื่องดีหรือไม่ (4) ผู้พูดมีความลำเอียงหรือไม่ เช่น เอียงซ้ายหรือขวามากเกินไป หรือเกลียดมิวซังพรรณณ ฯลฯ

(5) ผู้พูดได้ประโยชน์จากการถูกอ้างคำพูดหรือไม่ และ (6) ข้อความที่ยกมาสอดคล้องหรือ
คงเส้นคงวากับความคิดเห็นของหนังสือหรือบทความทั้งหลายในตำรา หรือหนังสือนั้นหรือไม่

3.4 วัสดุเนื้อหาในรูปแบบอื่น

วัสดุเนื้อหาในรูปแบบอื่น ได้แก่ วัสดุรายการประเภทภาพนิ่ง ภาพยนตร์ เปรียบเทียบ
อุปมาอุปมัย เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เรื่องราวจากวรรณคดีหรือวรรณกรรม บทละคร
คำพังเพย สุภาษิตและคำประพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

กิจกรรม 4.3

1. จงอธิบายความหมายของวัสดุเนื้อหา

2. การใช้วัสดุเนื้อหาที่มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

3. วัสดุเนื้อหาที่มีประเภท อะไรบ้าง

แนวตอบ - โปรดตรวจสอบกับข้อ (1) ถึง (3)